DUPĂ CAMPIONATELE DE LA BUDAPESTA

ATLEȚII NOȘTRI N-AU TRECUT EXAMENUL „EUROPENELOR"

Dat fiind faptul că „europenele" de atletism de la Budapesta au fost plasate la jumătatea drumului dintre Tokio și Ciudad de Mexico, a fost mai mult decît firesc ca evoluția atleților de pe continent să fie urmărită prin prisma viitoarei lor participări la Jocurile Olimpice.

Infrîngerile unor mari favoriți (Danek, Roelants, Schmidt, Skvorțov, Badenski etc.) în întrecerile de pe Nepstadion au determinat pe cei mai mulți să considere recenta ediție a C.E. ca pe o competiție a mariior surprize. După părerea noastră nu aceasta a fost însă principala caracteristică a concursurilor ci vigurosul asalt al tineretului către pozițiile fruntașe ale atletismului internațional. Cîteva exemple: Vera Nicolici, cîștigătoarea cursei de 800 m, nu are decît 17 ani, Jürgen Haase, campionul probei de 10 000 m, este în vîrstă de 21 de ani (ceea ce pentru alergările de fond reprezintă foarte puțin), Irena Kirszenstein, triplă campioană (200 m, lungime și ștafeta de 4x100 m) are 20 de ani, Anna Chmelkova învingătoarea de la 400 m abia a împlinit 22 de ani, Wolfgang Nordwig (prăjină), Detlef Thorith (disc), Roger Bambuck (200 m), Stanislaw Gredzinski (400 m) sînt și ei foarte tineri etc.

Așadar, tineretul a fost pe primul plan al întrecerilor de la Budapesta. Și, cei mai mulți dintre reprezentanții tinerei generații de atleți vor fi, fără discuție, în fruntea echipelor țărilor respective și la Jocurile Olimpice din 1968. De altfel, din convorbirile avute cu o serie de specialiști ai atletismului european a reieșit faptul că „europenele" au constituit cel mai bun prilej de „rodare" serioasă a viitorilor candidați olimpici și că, în multe țări, fără a neglija totuși anumite surprize de ultimă oră, au și început să se cristalizeze loturile pentru Ciudad de Mexico.

Pe de altă parte, întrecerile de la Budapesta s-au caracterizat și printr-o luptă extrem de dîrză. Deși la Budapesta n-au fost doborîte recorduri mondiale și europene (poate că și timpul ne favorabil să fi contribuit la aceasta) dar, după părerea unanimă, întrecerea pentru calificarea în concurs, pentru „absolvirea" seriilor și a semifinalelor, pentru cucerirea unei medalii sau a unui loc cît mai bun în clasament a atins un maximum de intensitate.

La marele examen al atletismului continental lotul nostru — cu unele excepții — n-a reușit să împlinească așteptările, atleții români avînd în general o comportare necorespunzătoare, cu mult sub posibilitățile probate de atîtea ori în decursul acestui sezon. Evident, fiecare iubitor al acestui sport își pune întrebarea: DE CE?

In rîndurile următoare vom încerca să sintetizăm unele aspecte legate de participarea atleților români la cea de a VIII-a ediție a C.E.

Pregătirea atleților noștri a lăsat de dorit! Ce altă dovadă mai bună decît însăși rezultatele înregistrate la Budapesta?... In această privință s-a constatat că pregătirea pentru campionatele europene s-a făcut la modul general și nu la concret, adică o pregătire specială care să urmărească aducerea atleților într-o formă sportivă maximă tocmai în perioada „europenelor". Or, majoritatea atleților noștri au fost în formă într-o altă perioadă a sezonului competițional.

La Jocurile Olimpice de la Tokio aceiași atleți de bază ai lotului nostru, fiind pregătiți însă într-un mod corespunzător au atins, în lunile septembrie—octombrie, nivelul cel mai ridicat al formei lor sportive și, de aceea, au obținut în Japonia succesele cunoscute.

Că este vorba de o greșită planificare și realizare a sarcinilor procesului de pregătire ne-o dovedește și faptul că după lunile de iarnă, majoritatea atleților noștri fruntași au început sezonul competițiilor în aer liber cu o serie de rezultate remarcabile. Iată-l de pildă pe Nicolae Mustață. La 14 mai, într-o cursă în care — practic — a alergat de unul singur el a stabilit un nou record al țării pe 10 000 m (29:13,6) cifră de care nu s-a mai apropiat în lunile următoare, ca și Andrei Barabaș pe 5 000m (14:04,4 la 2 mai) etc. Aceasta înseamnă că pregătirea de iarnă s-a făcut la un nivel corespunzător sarcinilor perioadei respective, după care, însă pregătirea multilaterală a fost complet neglijată. Oare nu din același motiv Alexandrina Stoenescu (1,71 m la 15 mai) și Iosif Naghi (55,89 m la 15 mai) n-au mai reușit nici ei rezultate la nivelul celor din primele concursuri?

Am vorbit de Jocurile Olimpice din 1964. Pentru acel eveniment a existat mai multă preocupare atît din partea atleților cît și a antrenorilor. *Ar fi fost normal ca, avînd la bază propria noastră experiență metodică și folosindu-se învățămintele culese din activitatea celor mai valoroși sportivi ai lumii, nivelul pregătirii atleților noștri să crească de la un an la altul.* In realitate, s-a putut constata că, în ceea ce privește pregătirea, atleții noștri s-au prezentat, în general, în acest an, la un nivel inferior celui din 1964. De aceea și rezultatele, tot la modul general, n-au păstrat ritmul de creștere care s-ar fi cuvenit.

De această situație, de slaba comportare la „europene" se fac vinovați în primul rînd atleții respectivi. Cu puține excepții, ei n-au muncit cum trebuia, cu tot simțul de răspundere, potrivit cerințelor actuale ale sportului de performanță.

Pe de altă parte și antrenorii sînt răspunzători de această situație. Ei sînt aceia care au în mîini toate pîrghiile pregătirii și care, printr-o colaborare multilaterală cu medicii, pot acționa nemijlocit asupra formei sportivilor. Practica a dovedit că volumul și intensitatea antrenamentelor atleților români sînt cu mult departe de ceea ce fac astăzi atleții fruntași din alte țări. Iată, de exemplu, chiar în ziua finalei de 100 m, sprinterii francezi au făcut, la Gödöllö un antrenament apreciat de înșiși antrenorii noștri ca foarte tare. Sau alt exemplu pe care ni l-a furnizat Vera Nicolici. Cu puține zile înainte de concurs ea a lucrat extrem de puternic, și totuși, în decurs de trei zile — consecutive — ea a cîștigat cele trei curse de 800 m, realizînd timpuri mereu mai bune: 2:08,5 — serie, 2:04,2 — semifinală și 2:02,8 — finală!

Ce au făcut în „replică" atleții noștri? Cei mai mulți au dat totul la calificări (Costache, Ciochină, Zamfirescu) și apoi n-au mai fost la înălțime în concursul propriu-zis. La Budapesta s-a evidențiat clar că atleții noștri nu au fost pregătiți să facă față la două „concursuri" (cum de fapt există la „europene" și J.O.), adică la calificări și finală. Pe de altă parte, deși se cunoștea că la C. E. concurenții de la sărituri și aruncări aveau să-și execute încercările la mari diferențe de timp, totuși atleții noștri n-au fost pregătiți pentru așa ceva. De aceea, ei și-au pierdut „încălzirea" sau, pur și simplu, s-au demobilizat!

Antrenorii care au răspuns de pregătirea candidaților pentur C.E. și de cea a altor atleți fruntași n-au reușit încă să introneze un regim de lucru corespunzător sarcinilor și obiectivelor stabilite. Printr-o atitudine lipsită de fermitate s-a ajuns la o nepermisă situație de familiarism cu sportivii, la o „cocoloșire" a abaterilor, la susținerea neprincipială a tot felul de „mofturi" și „capricii". Și totul s-a făcut în defavoarea muncii de pregătire, iar consecințele s-au văzut la Budapesta.

În atletism, ca și în alte ramuri sportive, din rezultatele sportivilor pot fi citite cu exactitate nu numai eforturile acestora, ci și strădaniile și, mai ales, capacitatea profesională a antrenorilor.

De pregătirea atleților pentru „europene" au răspuns în mod direct următorii antrenori: *Vasile Dumitrescu, Gh. Rugină, Mihai Tintorescu, Ion Söter, Lixandru Pandele, Aurel Coman, Baruch Elias, Gh. Biro, Olimpiu Constantinescu-Nehoi, Ion Vintilă, C-tin Spiridon, C-tin Dumitrescu și antrenorul federal Gh. Zimbreșteanu.*

Ținînd seamă de rezultatele din acest an ale atleților noștri consideram că la „europene" ei aveau posibilitatea să realizeze un salt de valoare. Acest salt, chiar dacă n-ar fi fost concretizat prin cucerirea de medalii trebuia marcat, cel puțin, prin realizarea de performanțe deosebite care să le asigure atleților noștri drumul către finalele (de opt concurenți) diferitelor probe. *Așteptam*, așadar, *înainte de toate* REZULTATE! Dar, din cei 19 atleți români, prezenți în întreceri, doar trei au fost capabili să înregistreze pe Nepstadion, în compania elitei atletismului european, performanțe superioare celor dinaintea competiției. În rest, nici unul n-a evoluat pe măsura așteptărilor și n-a realizat rezultatele promise, pe linia obiectivelor stabilite anterior. *De aceea, apreciem ca nesatisfăcătoare evoluția în ansamblu a atleților români la „europenele" de la Budapesta.*

Așa stînd lucrurile, să tragem linie și să încercăm să întocmim bilanțul participării noastre la C. E. Pentru aceasta vom analiza pe fiecare atlet în parte.

MIHAELA PENEȘ. A cîștigat medalia de argint la aruncarea suliței într-o întrecere desfășurată sub „imperiul nervilor". La calificări, Marion Lüttge (R.D.G.) obținuse cu 59,70 m cel mai bun rezultat mondial de după Tokio, care o recomanda ca principală favorită. Peneș s-a calificat, ca și la Olimpiadă, cu multe emoții, dar cu un rezultat promițător de 55,02 m, al patrulea în aceste preliminarii (Lüttge — 59,70, Rudasne — 57,72, Popova — 55,32).

Mihaela Peneș este, fără discuție, una dintre cele mai valoroase aruncătoare din lume. Multă vreme însă ea ne-a dat de gîndit prin inconstanța aruncărilor. In același concurs ea a arătat diferențe, uneori și de 10 metri. La Budapesta, din acest punct de vedere, Peneș a fost cu totul alta decît cea pe care o cunoșteam și s-a impus tocmai prin... constanța aruncărilor: 52,20 m, 53,94 m, 56,94, 55,30, 55,46, m, depășit. Cîștigătoarea, Lüttge, a înregistrat: 56,50 m, 54,56 m, 58,74 m, 45,78 m, și ultimele două încercări au fost nereușite, căci sulița n-a lăsat semn la aterizare!

Și pentru că veni vorba de... semne, dorim să relatăm o chestiune, hai să-i zicem specială. La aruncarea de 58,74 m (cu care a și cîștigat, de altfel) sulița lansată de Marion Lüttge a venit la aterizare planînd și nu cu vîrful, așa cum cere regulamentul. Arbitrii din sector s-au consultat cîteva clipe și în loc să anuleze încercarea au considerat-o valabilă! *Velimir Ilici*, redactor la ziarul „Politika" din Belgrad și căpitan al echipei masculine iugoslave, ne-a declarat: *„Aruncarea atletei germane n-a fost reușită!"* De altfel și spectatorii și-au manifestat nemulțumirea față de decizia arbitrilor.

Aceasta este însă o altă chestiune! Independent de ea, trebuie să arătăm, că Mihaela Peneș mi s-a părut mai puțin combativă ca de obicei și din punct de vedere tehnic, cu aceleași lipsuri mai vechi pe care, în cei doi ani care au trecut de la Tokio, ar fi avut timpul să le elimine. Dar, după cîte știm, Mihaela se plictisește să lucreze prea mult asupra detaliilor de tehnică, mai ales cînd nici nu-i prea „merg" aruncările și evită să facă alergări, multe alergări cu sulița. Ei îi trebuie nenumărate aruncări de studiu și executarea unui mare număr de exerciții ajutătoare. Mihaela Peneș are calități deosebite care, printr-o muncă de cea mai bună calitate, o vor putea ajuta să obțină rezultatele de care este într-adevăr capabilă. Din păcate, în acest an, au existat și anumite neînțelegeri între ea și antrenorul Lixandru Pandele, care au influențat evident comportarea ei generală. Nu avem acum intenția să analizăm această chestiune, dar un fapt este cert și trebuie să dea serios de gîndit: în loc să *marcheze o linie ascendentă după cei 60,54 m de la Olimpiadă, rezultatele atletei se află într-un îngrijorător regres, 59,22 m în 1965 și 58,36 m în 1966!*

VIORICA VISCOPOLEANU. A obținut locul cinci în întrecerea săritoarelor în lungime. Așadar, același loc ca și la J.O. Pe Viorica o vedeam cîștigătoare a unei medalii. La calificări obținuse fără dificultate al doilea rezultat (6,26 m) după cel al Deianei Iorgova (6,30 m.).

Viorica (6,11 m, 6,07 m, 6,28 m, 6,33 m, D, 6,27 m) ni s-a părut mai puțin sigură ca de obicei, cu elanul neconvingător (în cîteva sărituri). In plus, parcă n-a avut nici acea dîrzenie care-i este caracteristică. După prima săritură din finală (6,33 m) ea era în posesia medaliei de bronz! Dar, în a șasea încercare, olandeza Bakker a întrecut-o cu un centimetru și vest-germanca Hoffmann cu 5 cm. In felul acesta Viorica Viscopoleanu a ajuns a cincea!

ZOLTAN VAMOȘ. A fost, fără discuție, cel mai bun dintre alergătorii noștri. Și această afirmație n-o facem numai pentru cele două recorduri republicane stabilite de el (8:34,6 și 8:34,0) ci și pentru faptul că a fost combativ, că a luptat cu dîrzenie, cot la cot, cu cei mai valoroși, că a țintit un loc fruntaș. El a fost doar la un singur pas de acest obiectiv dar, cu două ture înaintea finișului, a fost împins de un adversar și aruncat pe culoarul trei. Aceasta l-a scos din ritm și l-a făcut să piardă contactul cu grupul fruntaș în care fusese pînă atunci. A terminat cursa pe locul 7 dar timpul său, în condiții normale, ar fi fost măcar cu o secundă mai bun.

ȘERBAN CIOCHINĂ. — Deși a sărit 16,22 m (cu un cm mai puțin decît la Tokio, unde a fost al V-lea) acest rezultat nu i-a mai putut aduce decît locul 7. El a avut o evoluție remarcabilă la calificări. După două încercări nereușite, s-a văzut în stiuația de a nu se califica. S-a concentrat însă îndelung, și-a reverificat elanul și... 16,42 m! Nou record al țării. De reținut că în această săritură Ciochină nici măcar n-a prins pragul. Altfel, recordul lui ar fi măsurat cu cel puțin 20 de cm mai mult!

Eforturile celor trei sărituri preliminare, ca și o mai veche durere la un genunchi l-au handicapat desigur pe săritorul nostru

ANA SALAGEAN a fost a cincea și... ultima dintre reprezentanții noștri care au reușit să se califice în finală. Comportarea sa a fost cu totul sub așteptări, rezultatul de 15,48 m fiind cel mai slab din acest an. Ni s-a părut crispată, extrem de nervoasă și cu serioase deficiențe de ordin tehnic.

ILEANA SILAI la 800 m (2:08,8 locul II în serii și 2:08,0 locul V în semifinale) a fost singura dintre alergătoarele noastre pe 800 m care s-a mai „văzut". In schimb, FLORENTINA STANCU (2:11,9) și ELISABETA BACIU (2:09,2) au „NAVIGAT" undeva în coada plutoanelor respective, parcă fără nici un fel de ambiție și fără să fi încercat, cît de cît, să se fi apropiat de cele din frunte. De aceea, comportarea lor a fost foarte slabă

GHEORGHE ZAMFIRESCU a fost la nivelul rezultatelor obișnuite, dar nu al celor mai bune din acest sezon. El a luptat pentru calificare, dar crisparea exagerată din semifinalele cursei de 200 m l-a împiedicat să realizeze mai mult.

NICOLAE MUSTAȚĂ a participat la 10 000 m. Timpul și locul ocupat de el sînt departe de ceea ce se anticipa. Ii trebuie mai multă îndrăzneală în aspirațiile către lucruri ceva mai deosebite. Altfel, va rămîne un alergător de plutonul... doi sau trei!

ANDREI BARABAȘ este, în felul lui, un... caz! In octombrie 1964 a participat la Tokio la prima sa cursă pe 10 000 m și a abandonat. Avînd experiența acestui abandon, dar mai cu seamă a celor cîteva curse alergate în acest sezon (într-una a și doborît recordul țării), Barabaș ne-a îndrituit să credem că la Budapesta ar putea realiza un timp bun. Dar, ca și la J. O., el a abandonat la jumătatea distanței! De data aceasta „explicația" a fost însă alta... Cu puține zile înaintea concursului de pe Nepstadion, Barabaș a dat examen de admitere la ICF unde, normal, a avut de trecut și o serie de probe practice. Ei bine, acest „efort" i-a provocat o febră musculară care l-a împiedicat, mai apoi, să... alerge! Am luat explicația așa cum ne-a fost furnizată și o relatăm întocmai! Pe marginea ei n-am avea de pus decît o singură întrebare, știindu-l pe Barabaș ca pe unul dintre cei mai... conștiincioși sportivi ai noștri. Cum și-a făcut el pregătirea în acest an și cum a rezolvat aspectul multilateralității ei dacă niște probe practice i-au putut produce o asemenea „febră", care să-l facă incapabil să termine o cursă de 10 000 m? Sîntem foarte curioși să cunoaștem și părerea antrenorului său, Mihai Tintorescu!

IOANA PETRESCU după ce a alergat 24,5 în seriile cursei de 200 m, în semifinală, a clacat, se pare tot la același mușchi la care a suferit un accident similar și în luna mai.

LIA MANOLIU rămîne, după o îndelungată carieră sportivă, atleta noastră cu cele mai multe contradicții. Ea n-a ajuns încă să-și valorifice pe de-a-ntregul calitățile, datorită unor anumite complexe psihice. Ca să spunem lucrurilor pe nume, la Tokio n-avea — în mod normal — nici un fel de șansă pentru finală. Acolo, Lia s-a mobilizat ca niciodată și rezultatul de 56,97 m și medalia de bronz i-au fost o recompensă meritată, ca și la J.O. de la Roma, de altfel. La Budapesta, însă, ca și acum patru ani la Belgrad, tocmai cînd ne așteptam mai mult, Lia n-a trecut de calificări!?

La „europene", din lotul nostru au făcut parte și o serie de atleți tineri. Dintre ei, o comportare parțial mulțumitoare. GH. COSTACHE și ELENA VINTILA. Primul a fost curajos în calificări (cu 64,88 m a stabilit un nou record personal) pentru ca a doua zi, la concurs, să se stingă ca o lumînare. Explicația oboselii, pe care ne-a furnizat-o, o luăm numai sub... beneficiul de inventar! *Elena Vintilă* s-a clasat pe locul XIV la pentatlon (4 323 p), dar rezultatele la cele cinci probe au fost mai slabe decît cele realizate la campionatele republicane de la Cluj.

VASILE SĂRUCAN n-a fost în stare să-și realizeze un elan ca lumea, a depășit două din cele trei sărituri ale calificărilor (este drept, una a fost de peste 7,70 m) și a intrat, pur și simplu, în panică. MARILENA CIUREA a fost departe de ultima sa evoluție, aruncînd sulița cu 6 metri mai puțin. ALEXANDRINA STOENESCU a început sezonul cu rezultate mai mult decît promițătoare pentru ca apoi, la „ora europenelor" să fie complet scoasă din formă. La această tînără atletă, pe care am socotit-o succesoarea Iolandei Balaș, se constată multe „fumuri". Ea nu mai ascultă, n-are răbdare să „piseze" elementele tehnice, nu mai muncește cu sîrguință și *face numai ce vrea ea*. Din acest punct de vedere este un prost exemplu pentru ceilalți atleți tineri, de vîrsta ei.

Ar mai fi de spus cîteva cuvinte și despre ADRIAN SAMUNGI (7,33 m în calificările de la lungime) a cărui comportare a fost de asemenea, departe de cea manifestată la diferite alte concursuri din acest sezon.

Recordmana noastră mondială, IOLANDA BALAȘ, a participat la Budapesta doar ca spectatoare! Tendinita de care suferă (chiar la piciorul de bătaie), în ciuda tuturor îngrijirilor medicale la care a fost supusă în ultimele luni, a împiedicat-o să concureze.

Dar, oare numai atleții care au evoluat la Budapesta și antrenorii lor poartă răspunderea acestui „examen ratat"? Categoric, NU! Oare de acest insucces nu trebuie să se simtă răspunzători și alți atleți, antrenori, profesori de educație fizică? Ba da, căci examenul de pe Nepstadion nu l-au dat doar cei care au fost prezenți la Budapesta ci întreg atletismul nostru! **Adevărul este însă acela că deși în evidența FRA se află sumedenie de „atleți fruntași", care s-au bucurat de condiții egale de pregătire cu cele ale participanților la C. E., totuși, în 1966, unii dintre ei n-au realizat asemenea rezultate care să le justifice cît de cît selecționarea în lotul pentru Budapesta.**

Oare colegiul central de antrenori, antrenorul federal Gh. Zîmbreșteanu și chiar biroul federației de atletism n-au nici o vină prin aceea că n-au controlat cum se cuvine activitatea de pregătire pentru C.E., că se mulțumesc cu explicațiile nerealiste ale unora dintre specialiști, că mențin în loturile republicane atleți plafonați, fără perspective?

Oare consiliile regionale ale UCFS, comisiile lor de atletism n-au, la rîndu-le, nici un fel de vină? Știți că dintre cei 19 atleți prezenți la Budapesta, 15 au fost din Capitală și cîte unul din **Brașov, Roman, Cluj și Alexandria? Unde au fost reprezentanții Clujului, ai Banatului, ai Crișanei etc? Acolo nu există oare antrenori și profesori?**

Despre aceste chestiuni ziarul nostru a scris și nu o dată, atrăgînd atenția asupra lipsurilor manifestate în pregătirea atleților, a unora dintre antrenori. Dar, după cum se vede, noi am scris, noi am... auzit! De ce?

Rezultatele de la campionatele europene nu oglindesc desigur adevăratul potențial al atletismului nostru. Avem totuși condiții pentru a obține performanțele dorite. Pentru aceasta trebuie însă muncă, foarte multă muncă și de cea mai bună calitate; trebuie o exigență sporită și un simț de răspundere mult mai bine dezvoltat. Considerăm, de asemenea, că experiența „europenelor" va trebui să fie fructificată și generalizată în spirit critic, astfel ca în cei doi ani care au mai rămas pînă la J.O., pregătirea atleților români să se desfășoare fără nici o fisură!

ROMEO VILARA